

महाराष्ट्र शासन
वित्त विभाग

शासन निर्णय, क्रमांक-असंक-१००१/प्र.क्र.२९/(भाग-६)/२००४/वित्तीय सुधारणा-१

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२

दिनांक : १ जुलै २००४

- संदर्भ :- (१) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक-असंक-१००१/प्र.क्र.२९/२००१/ वित्तीय सुधारणा दिनांक १० सप्टेंबर २००१
(२) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक-असंक-१००१/प्र.क्र.२९/(भाग-२)/२००१/वित्तीय सुधारणा दिनांक २६ फेब्रुवारी २००२
(३) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक-असंक-१००१/प्र.क्र.२९/(भाग-३)/२००१/ वित्तीय सुधारणा दिनांक १ जानेवारी २००३
(४) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक-असंक-१००१/प्र.क्र.८५/२००३/ वित्तीय सुधारणा दिनांक २१ एप्रिल २००३
(५) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक-असंक-१००१/प्र.क्र.२९/(भाग-४)/ वित्तीय सुधारणा-१ दिनांक २६ मार्च २००४
(६) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक-असंक-१००१/प्र.क्र.२९/(भाग-५)/२००४/वित्तीय सुधारणा-१ दिनांक १० जून, २००४.

प्रस्तावना :-

शासकीय विभाग आणि कार्यालयांमधील खुल्या प्रवर्गांमधील रिक्त पदे भरण्यासाठी मान्यता देण्याबाबत निर्मित करण्यात आलेल्या शासन निर्णय क्रमांक- असंक-१००१/प्र.क्र.२९/(भाग-५)/२००४/वित्तीय सुधारणा-१, दिनांक १० जून, २००४ च्या तरतुदींमध्ये काही प्रशासकीय स्वरूपाच्या सुधारणा करावयाच्या असल्यामुळे त्यांमधील गृहीत निर्णय घेण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. त्यास अनुसरून आता शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय :-

१. शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक-असंक-१००१/ प्र.क्र.२९/(भाग-५) /२००४/वित्तीय सुधारणा-१, दिनांक १० जून, २००४. अधिकृत करून शासन असा आदेश देत आहे की, शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक- असंक-१००१/प्र.क्र.२९/२००१/वित्तीय सुधारणा, दिनांक १० सप्टेंबर, २००१ च्या विद्यमान परिच्छेद-४.१ ऐवजी खालीलप्रमाणे सुधारीत परिच्छेद-४.१ समाविष्ट करण्यात यावा.

सुधारीत परिच्छेद ४.१ :-

४.१ सर्वसाधारणपणे शासकीय विभाग आणि कार्यालयांच्या पदविषयक आढाव्यांच्या सुधारित आकृतीबंधाला उच्चस्तरीय सचिव समितीने मान्यता दिल्याशिवाय कोणत्याही शासकीय विभाग अथवा कार्यालयाला कोणतीही रिक्त पदे भरता येणार नाहीत. तथापि, ज्या प्रशासकीय विभाग आणि कार्यालयांचे पदविषयक सुधारित आकृतीबंध उच्चस्तरीय सचिव समितीकडून अंतिमतः निश्चित करण्यांत आलेले आहेत अशा सर्व शासकीय विभाग आणि कार्यालयांना सुधारित आकृतीबंधानुसार त्यांच्या आस्थापनेवरील सर्व रिक्त पदे म्हणजेच १०० टक्के रिक्त पदे भरण्यासाठी शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे. तदनुसार संबंधित शासकीय विभाग/कार्यालयांनी त्यांच्या आस्थापनेवरील रिक्त पदांपैकी ८० टक्के एवढी रिक्त पदे वित्त विभागाच्या अतिरिक्त रजिस्टर कक्षाकडे आवश्यक त्या कर्मचारी/अधिका-यांची मागणी न करता शासनाच्या प्रचलित कार्यपद्धतीनुसार येवरेल्या भरण्यासाठी आवश्यक ती पुढील कार्यवाही त्वरीत पूर्ण करावी. तथापि, उर्वरित २० टक्के एवढी रिक्त पदे भरण्यासाठी वित्त विभागाच्या अतिरिक्त रजिस्टर कक्षाकडे आवश्यक त्या कर्मचारी/अधिका-यांची मागणी करावी. तथापि, मागणी वेळानुसार आवश्यक असणारे अतिरिक्त कर्मचारी/अधिकारी वित्त विभागाकडून मागणी केल्याच्या तारखेपासून कमाल एक महिन्याच्या कालावधीमध्ये उपलब्ध करून देण्यात आले नाहीत तर अशा सर्व शासकीय विभाग आणि कार्यालयांनी त्यांच्या आस्थापनेवरील मान्यता दिल्याप्रमाणे उर्वरित २० टक्के एवढी रिक्त पदे भरण्यासाठी सुध्दा शासनाच्या प्रचलित कार्यपद्धतीनुसार आवश्यक ती पुढील कार्यवाही त्वरीत पूर्ण करावी. अशा प्रकारे चरितप्रमाणे मान्यता

०१) शिक्त पदे भरतांना सुधारित आकृतीबंधातील जी शिक्त पदे सहा महिन्यांपेक्षा अधिक काळासाठी शिक्त महिल्यागुळे व्यपगत झालेली आहेत अशा व्यपगत झालेल्या शिक्त पदांचा समावेश सुद्धा मान्यता देण्यात आलेल्या शिक्त पदांमध्ये करण्यांत यावा.

तसेच ज्या शासकीय विभाग/कार्यालयांचे पदविषयक सुधारित आकृतीबंध उच्चस्तरीय सचिव शांमिनीव इन् अंतिमला निश्चित करण्यांत आलेले नाहीत अशा सर्व शासकीय विभाग/कार्यालयांना त्यांच्या आस्थापनेवरील शिक्त पदांमधील खुल्या पदांची कमाल ५० पेक्षा एवढी शिक्त पदे भरण्यासाठी शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे. तदनुसार सर्व शासकीय विभाग/कार्यालयांनी त्यांच्या आस्थापनेवरील खुल्या पदांमधील कमाल ५० पेक्षा एवढी शिक्त पदे भरण्यासाठी शासनाच्या अंतिमला व प्रत्येकीच्या आदेशावर आदेश्यक ती शिक्त पदांची भरणी करणी. अशा प्रकारे प्रत्येकीच्या मान्यता दिलेली शिक्त पदे भरण्यात येत शिक्त पदे शिक्त १ जानेवारी, ०८ रोजी तदनंतर सहा महिन्यांपेक्षा अधिक काळासाठी शिक्त महिल्यागुळे व्यपगत झालेली आहेत अशा व्यपगत झालेल्या शिक्त पदांचा समावेश सुद्धा मान्यता देण्यात आलेल्या शिक्त पदांमध्ये करण्यांत यावा.

महाराष्ट्रचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

विनोद कुळकर्णी
शासनाचे उप सचिव

१. प्रधान महालेखापाल (लेखा परीक्षा) १, महाराष्ट्र, मुंबई ४०० ०२०
२. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) १, महाराष्ट्र, मुंबई ४०० ०२०
३. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) २, महाराष्ट्र, नागपूर
४. महालेखापाल (लेखा परीक्षा) २, महाराष्ट्र, नागपूर
५. राज्यपालांचे सचिव
६. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव
७. उप मुख्य मंत्र्यांचे प्रधान सचिव
८. सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे स्वीय महासचिव
९. मंत्रालयातील सर्व प्रशासनिक विभागांचे अतिरिक्त मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/ सचिव
१०. अधिदान व लेखा अधिकारी, गांदी(पूर्व), मुंबई ४०० ०५१
११. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
१२. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई
१३. संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई
१४. मुख्य लेखा परीक्षक, स्थापिक विधी लेखा, कोलकाता, वरी मुंबई
१५. प्रबंधक, उच्च न्यायालय (मुख्य शाखा), मुंबई
१६. प्रबंधक, उच्च न्यायालय, (अपील शाखा), मुंबई
१७. प्रबंधक, महाराष्ट्र शासकीय न्यायाधिकरण, कृतीर क.३ व ४, अधिदान व लेखा कार्यालय आगरा, मुंबई
१८. प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
१९. सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई
२०. प्रबंधक, लोक आरक्षण व उप लोक आरक्षण यांचे कार्यालय, मादाम कामा रोड, मुंबई
२१. प्रमुख न्यायाधीश, कुटुंब न्यायालय, नागपूर/मुंबई, गांदी, मुंबई ४०० ०५१
२२. उप संचालक, लेखा व कोषागारे, कोकण विभाग, कोकण मजरा, वरी मुंबई/पुणे/नागपूर/ओरंगाबाद/ नाशिक/ भवसगती
२३. उप मुख्य लेखा परीक्षक (नरित), स्थापिक विधी लेखा, कोकण विभाग, कोकण मजरा, वरी मुंबई/पुणे/ नागपूर/ ओरंगाबाद/ नाशिक/ भवसगती
२४. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
२५. सर्व उप कोषागार अधिकारी
२६. मंत्रालयाच्या सर्व प्रशासनिक विभागांच्या विधानमंडळातील सर्व विभाग प्रमुख, प्रादेशिक कार्यालय प्रमुख आणि कार्यालय प्रमुख
२७. सहकार व कृषीसंगी विभाग (कार्यालय हा.स.मि.मेल. १९-सी), मंत्रालय, मुंबई-३२
२८. सर्व विभागीय आयुक्त
२९. परिगहन आयुक्त, महाराष्ट्र राज्या, मुंबई
३०. सर्व जिल्हाधिकारी
३१. सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी
३२. सर्व जिल्हा परिषदांचे अर्थ विभागातील मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी
३३. विशेष आयुक्त, महाराष्ट्र सदन, कोपरगिरी रोड, वरी दिल्ली ११० ००१
३४. संचालक (महिली), महाराष्ट्र महिला मंडळ, अ. ८, २२२ एम.ए.एम. इमारत, बाबा अरुणसिंह मार्ग, वरी दिल्ली ११०००७
३५. वित्त विभागातील सर्व कार्यकारी
३६. वित्त वरी, वित्तीय गुणवत्ता, वित्त विभाग

पत्राद्वारे.

अ. क्र.

शासन निर्णय, पीपल्स क्र. व दि.

पृ. क्र.

१. शा.नि. सा. प्र. वि. क्र. अंक्या १०८४/१८९/सीआर-१५५/ पृ. १-४/प. वि.
तेरा-अ, दि. ८.३.१९८५
२. शा.नि. सा. प्र. वि. क्र. अंक्या १०८८/१९२/प्र. क्र. १९९८ पृ. ५-६/प. वि.
दि. ६.१०.१९८९
- २-३१ शा.नि. सा. प्र. वि. क्र. अंक्या १०९०/६०५/प्र. क्र. १०/आठ, पृ. ७-८/प. वि.
दि. २८.६.१९९१
३. शा.नि. सा. प्र. वि. क्र. अंक्या १०९०/१६३१/प्र. क्र. ५४/आठ, पृ. ९-१०/प. वि.
दि. ६.१०.१९९३
४. शा.नि. सा. प्र. वि. क्र. अंक्या १०९३/२३३५/प्र. क्र. १०/९३/आठ, पृ. ११-१२/प. वि.
दि. २६.१०.१९९४
५. शा.नि. सा. प्र. वि. क्र. अंक्या १०९५/प्र. क्र. ३४-अ/आठ, पृ. १९-२०/प. वि.
दि. २३.८.१९९६
६. शा.नि. सा. प्र. वि. क्र. अंक्या १०९५/प्र. क्र. ३४-अ/आठ, पृ. २३-२४/प. वि.
दि. ११.९.१९९६
७. शा.नि. सा. प्र. वि. क्र. अंक्या १०९५/प्र. क्र. ३४-अ/आठ, पृ. २५-२६/प. वि.
दि. २४.९.१९९६
८. शा.नि. सा. प्र. वि. क्र. अंक्या १०९६/प्र. क्र. ६०/९६/आठ, पृ. २७-२८/प. वि.
दि. २०.१२.१९९६
९. शा.नि. सा. प्र. वि. क्र. अंक्या १०९३/२३३५/प्र. क्र. १०/९३/आठ, पृ. ३१/प. वि.
दि. १२.३.१९९७
१०. शा.नि. सा. प्र. वि. क्र. अंक्या १०९३/२३३५/प्र. क्र. १०/९३/आठ, पृ. ३३/प. वि.
दि. २१.११.१९९७
११. शा.नि. सा. प्र. वि. क्र. अंक्या १०९७/प्र. क्र. ३२/आठ, पृ. ३३/प. वि.
दि. ८-९-१९९७
१२. शा.नि. सा. प्र. वि. क्र. अंक्या १०९७/प्र. क्र. ५०/९७/आठ, पृ. ३७/प. वि.
दि. ४.१०.१९९७

अ.क्र.	शास्त्र निर्णय, परीक्षाक उपांक व दिनांक	पृ. क्र.
73.	शा. नि., सा. प्र. वि., क्र. अंकपा 9000/प्र. क्र. 5/100/आठ, दि. 10.3.1995	पृ. 30/प. वि
74.	शा. नि., सा. प्र. वि., क्र. अंकपा 9000/प्र. क्र. 20/2000/आठ, दि. 20.3.2000	पृ. 31/प. वि
75.	शा. नि., सा. प्र. वि., क्र. अंकपा 9000/प्र. क्र. 50/2000/आठ, दि. 28.10.2000	पृ. 33/प. वि
76.	शा. नि., सा. प्र. वि., क्र. अंकपा 9000/प्र. क्र. 5/2002/आठ, दि. 30.10.2002	पृ. 36/प. वि
77.	शा. नि., सा. प्र. वि., क्र. अंकपा 9000/प्र. क्र. 5/20.2/आठ, दि. 22.9.2002	पृ. 37/प. वि
78.	शा. नि., सा. प्र. वि., क्र. अंकपा 9003/प्र. क्र. 25/2003/आठ, दि. 13.6.2003	पृ. 39/प. वि
79.	शा. प., सा. प्र. वि., क्र. उ. स. आ. की 2003/प्र. क्र. 3/03/92, दि. 10.3.2003	पृ. 43/प. वि
80.	शा. प., सा. प्र. वि., क्र. उ. स. आ. की 2003/प्र. क्र. 3/03/92, दि. 1.10.2003	पृ. 45/प. वि
81.	शा. प., सा. प्र. वि., क्र. अंकपा 9003/प्र. क्र. 57/2003/आठ, दि. 22.10.2003	पृ. 47/प. वि
82.	शा. प., सा. प्र. वि., क्र. संकीर्ण 9003/प्र. क्र. 44/2003/93अ, दि. 10.11.2003	पृ. 49/प. वि
83.	शा. प., सा. प्र. वि., क्र. अंकपा 9003/प्र. क्र. 50/2003/आठ, दि. 30.9.2004	पृ. 53/प. वि
84.	शा. नि., सा. प्र. वि., क्र. प. स. आ. की 2004/प्र. क्र. 12/04/बारा, दि. 10.6.2004	पृ. 54/प. वि

अ.क्र.	शासन निर्णय, परिपत्रक क्रमांक व दिनांक	पृ. क्र.
२५.	शा.नि., वि.वि. क्र. असेक-१००१/प्र.क्र. २९/(भाग-६)/ २००४/विधिवत सुधारणा - १, दि. १.५.२००४	पृ. ६९/प.वि
२६.	शा.प., सा.प्र.नि. क्र. प्रसआरकी-२००३/प्र.क्र. ३/०३/ १२, दि. २४.८.२००४	पृ. ७१/प.वि
२७.	शा.नि., गृ.वि., क्र. आरसीसी-०८०२/प्र.क्र. ५१५/पोल-५त दि. १६.१२.२००२	पृ. ७३/प.वि
२८.	शा.नि., गृ.वि., क्र. आरसीसी-०१००३/प्र.क्र. ६५५/पोल-५(ल), दि. २३.२.२००४	पृ. ७५/प.वि
२९.	अनुकेषा निधुक्तीबालिका प्रचालित पुरस्की/ द्वारेण	पृ. ७७-८१

परिशिष्ट अ
अनुकंपा नियुक्तीबाबतच्या प्रचलित तरतुदी/धोरण

कोणत्या परिस्थितीत
योजना लागू होईल

(१) केवळ गट 'क' आणि 'ड' मधील कर्मचारी सेवेत असतांना मृत्यु पावल्यास किंवा कर्करोग, पक्षाघात किंवा अपघात या कारणास्तव वयाची ५० वर्षे पूर्ण होण्यापूर्वी सेवेसाठी वैद्यकीयदृष्ट्या कायम असमर्थ ठरून रुग्णता निवृत्त झाल्यास त्या कर्मचार्यांच्या कुटुंबियांना तात्काळ मदत व्हावी या उद्देशाने कुटुंबियांपैकी एका सदस्यास अनुकंपा नियुक्ती मिळू शकेल.

कोणत्या
कर्मचार्यांना
योजनालागू
होईल.

(२) ही नियुक्ती शैक्षणिक अर्हतेनुसार केवळ गट 'क' किंवा 'ड' मधील पदावरच असेल. या योजनेचा लाभ नियमित कर्मचार्यांव्यतिरिक्त रुपांतरीत स्थायी व अस्थायी आस्थापनेवरील केवळ गट 'क' व 'ड' मधील शासकीय कर्मचार्यांना लागू होईल. (परिणामी रोजंदारी, नैमित्तिक, कंत्राटी, तदर्थ किंवा प्रशिक्षणार्थी कर्मचार्यांना ही योजना लागू नाही.) केवळ गट 'क' व 'ड' मधील कर्मचार्यांचे कुटुंबिय या योजनेसाठी पात्र आहेत.

पात्र
कुटुंबिय

(३) (अ) पत्नी अथवा पती (Spouse) किंवा (ब) मुलगा (दत्तक मुलासह) किंवा (क) मुलगी (दत्तक मुलीसह) किंवा (ड) अविवाहित कर्मचार्याचे बाबत भाऊ किंवा बहीण यापैकी जे सर्वस्वी कर्मचार्यावर अवलंबून होते. (इ) कुटुंबात कोणीही पात्र नसल्यास कर्मचार्याची सून.

नियुक्ती करण्यास
सक्षम प्राधिकारी

(४) गट 'क' बाबत विभाग प्रमुख आणि गट 'ड' बाबत कार्यालय प्रमुख. मात्र जिल्हाधिकार्याकडील एकत्रित प्रतीक्षासूचीतून उमेदवारांची शिफारस करण्याची सध्याची कार्यपद्धत (शा.नि.दि.१२ मार्च, १९९७) अन्वये लागू. बृहन्मुंबईतील गट 'क' साठी एकत्रित प्रतीक्षासूची सामान्य प्रशासन विभागाकडे ठेवण्यात येते. मात्र गट 'ड' साठी एकत्रित प्रतीक्षासूची न ठेवता संबंधित नियुक्ती प्राधिकारी सूची ठेवून नियुक्ती करण्यास सक्षम आहेत.

नियुक्तीसाठी
पात्रता

(५) नियुक्त करावयाच्या पदाच्या सेवा प्रवेश नियमातील (केवळ कमाल वयाची अट वगळून उर्वरित) अटीनुसार पात्र असावा.

अतिरिक्त अट

(६) दि.३१ डिसेंबर, २००१ नंतर तिसरे अपत्य झालेल्या कर्मचार्यांच्या कुटुंबियास अनुकंपा योजनेखाली नियुक्तीचा लाभ देय नाही.

पात्रता
अटीतून सूट

(७) (अ) सर्वसाधारण कार्यपद्धतीनुसार लोकसेवा आयोग निवड समित्या/मंडळे; सेवा योजन कार्यालयाकडून शिफारस होण्यापासून सूट

(८) (अ) किमान वय १८ वर्षे असावे. कमाल वयोमर्यादेची अट नाही.

(ब) शैक्षणिक अर्हतेत शिथिलता नाही.

(क) टंकलेखनाची अट दोन वर्षांपर्यंत शिथिलक्षम- विधवा कर्मचार्यांसाठी ही अट आणखी १ वर्षांपर्यंत (एकूण ३ वर्षांपर्यंत) शिथिलक्षम

(ड) विधवा उमेदवाराचेबाबत जर गट 'ड' मधील कर्तव्ये/जबाबदा-या एरवी पार पाडू शकत असल्यास अशा प्रकरणात शैक्षणिक अर्हतेत शिथिलता अनुज्ञेय असेल. (ही सवलत केवळ गट 'ड' करिताच अनुज्ञेय आहे.)

(इ) संगणक अर्हता नियुक्तीपासून २ वर्षांचे आत प्राप्त करण्याची सवलत देण्यात आली आहे.

(९) (अ) अनुकंपा नियुक्ती उपलब्ध नियमित रिक्त पदावर नियमित स्वरूपात करावी.

(ब) गट 'क' किंवा 'ड' श्रेणीतील सरळ सेवा प्रवेशाने भरल्या जाणाऱ्या पदावर नियुक्ती करता येईल.

(क) दि.१३-६-२००३ च्या आदेशान्वये अनुकंपा नियुक्तीसाठी पदांच्या ५% पदे नियत केली होती. परंतु लोकप्रतिनिधींचा आग्रह आणि निवेदने विचारात घेवून ५% पदांची मर्यादा शासनाने काढून टाकली आहे. (शा.नि.दि.३०-१-२००४)

पदांची
उपलब्धता

(१०) (अ) कर्मचा-याचे सेवेतील निधन किंवा रुग्णता निवृत्तीनंतर जास्तीत जास्त ५ वर्षांपर्यंतचे अर्ज विचारात घेता येतील.

अर्जासाठी मुदत

(ब) दुर्घटनेचेवेळी कुटुंबात कोणीही सज्जान (१८ वर्षे वयाचा) पात्र उमेदवार/अपत्य नसल्यास अशा पकरणी त्यास वयाची १८ वर्षे पूर्ण झाल्यावर १ वर्षात नियुक्तीसाठी अर्ज करण्याची सवलत दि.११ सप्टेंबर, १९९६ च्या शासन निर्णयान्वये दिलेली आहे.

(११) गरजू कुटुंबियांना तात्काळ आर्थिक मदत व्हावी; हा योजनेचा मूळ उद्देश विचारात घेता अशा प्रकरणात संबंधित नियुक्ती अधिकारी कर्मचार्याचा नातेवाईक पूर्वापासून सेवेत असणे. कुटुंबाची आर्थिक परिस्थिती हालाखिची आहे किंवा कसे, सेवेत असलेला सदस्य कुटुंबाचा उदरनिर्वाह करीत नाही या नावाखाली अनुकंपा नियुक्तीचा दुरुपयोग केला जात नाही या सर्व बाबींचा विचार करून सर्वकष तपासणी करून उचित निर्णय घेवू शकेल

कुटुंबाचे उत्पन्न

(१२) (अ) दि.२६-१०-९४ च्या शासन निर्णयानुसार अर्जाचे तपशीलवार प्रपत्र विहित करण्यात आले आहे.

कार्यवाही

(ब) कर्मचार्याच्या कुटुंबियास दुर्घटनेच्या १५ दिवसात आस्थापना अधिकाऱ्यांनी योजनेची माहिती द्यावी. (शा.नि.दि.२३-८-१९९६)

(क) गट 'क' आणि 'ड' मधील पदांवर नियुक्त्यांचे अधिकार अनुक्रमे विभागप्रमुख व कार्यालय प्रमुखांना आहेत. मात्र प्रचलित पद्धतीनुसार जिल्हाधिकाऱ्यांकडे एकत्रित प्रतीक्षा सूची ठेवण्यात येत असल्याने नियुक्ती अधिकाऱ्यांनी मागणीपत्र पाठविल्यास संबंधित जिल्हाधिकारी प्रतीक्षा सूचीतील पात्र उमेदवारांची शिफारस करू शकतात. (शा.नि.दि.१२ मार्च, १९९७)

हमीपत्र

(१३) कुटुंबातील सर्व अवलंबितांचे योग्यप्रकारे पालन करण्यासंबंधीचे प्रतिज्ञापत्र अर्जदाराकडून स्टॅप पेपरवर घेण्यात येते. (शा.नि.दि. २३-८-१९९६)

नियुक्तीसाठी कालमर्यादा

(१४) (अ) नियुक्तीसाठी सध्या कोणतीही कालमर्यादा नाही. कारण नियुक्ती पद उपलब्धतेवर अवलंबून असते.

(ब) प्रतीक्षासूचीवर नाव किती काळ ठेवावयाचे याबाबत कोणतीही तरतूद सध्या नाही.

आरक्षणाबाबत

(१५) कर्मचाऱ्यांच्या कुटुंबियांना त्वरीत मदत व्हावी हा उद्देश असल्याने मृत/रुग्णता निवृत्त कर्मचाऱ्यांच्या प्रवर्ग विचारात घेतला जात नाही. त्यामुळे प्रतीक्षासूचीतील क्रमानुसारच नियुक्त्या दिल्या जातल. मात्र हजेरी सहाय्यकांचे समावेशन पूर्ण होईपर्यंत वर्ग-३ व ४ मधील सर्व प्रवर्गांच्या नियुक्त्यांना मुंबई उच्च न्यायालयाच्या औरंगाबाद खंडपीठाने स्थगिती देवून नंतर मागासवर्गीयांचा अनुशेष भरण्यासाठी अनुकंपा नियुक्तीच्या प्रतीक्षासूचीतील केवळ मागासवर्गीय उमेदवारांचा विचार करता येईल असे आदेश दिले होते. या निर्णयामुळे प्रतीक्षासूचीवरील क्रम विचारात न घेता आरक्षित पदावर मागासवर्गीय उमेदवारांच्या नियुक्त्या करण्याच्या सूचना निर्गमित करण्यात आल्या होत्या. परंतु आता मा.उच्च न्यायालयाची स्थगिती दि.२४-८-२००४ पासून उठली आहे. त्यामुळे मागणीपत्रानुसार खुल्या प्रवर्गांतील उमेदवारांच्या नियुक्त्या होऊ शकतात.

प्रतिक्षासूचीवरील विविध प्रवर्गातील उमेदवार व अनुकंपा नियुक्तीस विलंब होण्याची कारणे.

२. या विभागास उपलब्ध झालेली विविध प्रवर्गांच्या प्रतिक्षा सूचीतील दि. ३१/८/२००४ पर्यंतची माहिती खालीलप्रमाणे आहे:-

प्रवर्ग	नियुक्तीच्या प्रतिकेतील उमेदवार (गट 'क' व 'ड') (सुमारे)
१) अतिरिक्त संवर्ग (गट 'क' व 'ड' साठी)	७,५४८
२) अनुकंपा धारक	१०५०६ (+जि.प.१६०६)
३) प्रकल्पग्रस्त	११७,०००
४) भूकंपग्रस्त	३,०००
५) जनगणना	९०३
६) स्वातंत्र्य सैनिकांचे पाल्य	७,०००
७) अंशकालीन पदवीधर	५०,०००
८) संपकालीन (१९७७-७८) कर्मचारी	१००
एकूण	१९६,०५७

३. या विवरणातील विविध प्रवर्गातील उमेदवारांपैकी काही मागासवर्गीय उमेदवारांना अनुशेष भरती योजनेअंतर्गत नियुक्त्या देण्यात आल्या असल्याने विवरणपत्रातील एकूण प्रतिक्षासूचीतील उमेदवारांच्या संख्येत काही प्रमाणात घट झाली असल्याची शक्यता आहे. मात्र त्याबाबत नेमकी संख्या उपलब्ध नाही. तथापि, अद्यापही किमान १.५ लक्ष उमेदवार शासनाने दिलेल्या आश्वासनानुसार नियुक्तीच्या प्रतिकेत आहेत.

याशिवाय वन विभागातील रोजंदारीवर काम करीत असलेले 'वनमजूर', वैद्यकीय शिक्षण विभागांतर्गत वैद्यकीय महाविद्यालये/रुग्णालये यात काम करणारे 'बदली कामगार' (सुमारे २,३००) सार्वजनिक आरोग्य विभागात काम करीत असलेले 'फवारणी कर्मचारी', महसूल विभागातील 'तलाठी', महिला व बालकल्याण विभागातील 'अंगणवाडी सेविका' व 'मदतनीस' इत्यादी असंघटीत संवर्गातील रोजंदारी किंवा अंशकाल काम करणाऱ्या उमेदवारांना त्या त्या विभागात गट 'क' किंवा 'ड' च्या पदावर नियुक्ती देण्याची तरतूद संबंधित विभागांनी केलेली आहे/प्रस्तावित आहे.

४. वरील कारणास्तव गट 'क' व 'ड' मध्ये नियुक्त्यांसाठी पुरेशी पदे उपलब्ध होत नसल्याने तसेच त्यांचे मागणीपत्र जिल्हाधिकाऱ्यांकडे प्राप्त होत नसल्याने इतर प्रवर्गाप्रमाणेच अनुकंपा तत्वावरील नियुक्त्या देखील पुरेशा प्रमाणात होत नाहीत ही वस्तुस्थिती आहे. अनुकंपा नियुक्तीच्या सध्याच्या योजनेतील केंद्र शासनाकडील योजनेच्या अनुषंगाने काही फेरबदल करण्याचे प्रस्तावित आहे.